

T.Y.B.A

HISTORY

Medieval India (1000 AD to 1707 AD)

(Paper- IV) (02/05/2017)

Q.P. Code :09621

[Time: - 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Attempt any five questions.
 2. All questions carry equal marks.

1. Discuss the Socio-economic conditions of India on the eve of the Turkish Invasion.
2. Make an estimates of Illtumish as a ruler.
3. Review the reforms introduced by Firuz-shah Tughlaq.
4. Explain economic and cultural development under Vijaynager rulers.
5. Comment on:- Any two:-
 - 1) Deccan campaign of Ala-ud-din khilji
 - 2) Administrative reforms of Muhammad-Bin-Tughlag
 - 3) Babur as founder of Mughal rule
 - 4) Sher Shah
6. Evaluate the religious Policy of Aurangzeb.
7. Give an account of revenue administration under Mughals.
8. Assess the role of Shivaji as an administration genius.
9. Examine the salient Characteristics of the Bhakti Movement
10. Write Short Notes (Any Two)
 - 1) Mansabdari system
 - 2) Rajaram
 - 3) Position of Women Under the Mughals
 - 4) Mughal Art

TURN OVER

(मराठी रुपांतर)
(वेळ - ३ तास)

गुण : १००

सूचना: १. कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. तुर्की आक्रमणकालीन भारताच्या सामाजिक आणि आर्थिक स्थितीची चर्चा करा.
२. एक शासक म्हणून अलतमशचे मुल्यमापन करा.
३. फिरोजशहा तुघलकाच्या सुधारणांचे पूर्णमुल्यांकन करा.
४. विजयनगर शासकांच्या आर्थिक आणि सांस्कृतिक विकासाचे स्पष्टीकरण करा.
५. कोणत्याही दोहोंवर भाष्य करा.
 - १) अल्लाउददीन खिलजीच्या दक्षिण मोहिमा
 - २) मोहम्मद बिन तुघलकाच्या प्रशासकीय सुधारणा
 - ३) मुघल साम्राज्याचा संस्थापक बाबर
 - ४) ऐरशहा
६. औरंगजेबाच्या धार्मिक धोरणांचे मुल्यमापन करा.
७. मुघलकालीन महसूल प्रशासनाचा आढावा घ्या.
८. दूरदृष्टीचा प्रशासन या नात्याने शिवाजी महाराजांच्या भूमिकेचे मुल्यमापन करा.
९. भक्ती चळवळीच्या ठळक वैशिष्ट्यांचे परिक्षण करा.
१०. टीपा लिहा (कोणतेही दोन)
 - १) मनसबदारी पध्दत
 - २) राजाराम
 - ३) मुघलकालीन स्त्रियांची स्थिती
 - ४) मुघल कला

Time Hours
100

Marks:

- N.B. :** (1) Attempt any **Five** questions.
(2) All questions carry **equal** marks.

1. Examine the various causes responsible for the outbreak of the Revolt of 1857.
2. Discuss the major trends in socio-religious Reform movement in 19th century India.
3. Explain the policies and programs of the Moderates (1885- 1905).
4. Review the salient features of the Indian Constitution.
5. Comment on any **two** following.
 - a) Queen's Proclamation of 1858.
 - b) The Economic Drain.
 - c) Role of Lokmanya Tilak in the Indian National Movement.
 - d) Integration of Indian States.
6. Review the circumstances that Led Indira Gandhi to declare national emergence in 1975.
7. Evaluate the working of the Janata Government.
8. What are the major principles of Indian foreign policy State its relations with the USSR.
9. Bring out the rise and growth of Separatist Movement in India from 1947 to 1984.
10. Write short notes on any **two** of the following :-
 - a) Nationalization of Banks in India
 - b) The Green Revolution
 - c) India relations with U.S.A from 1947 to 1984
 - d) Empowerment of Indian Women.

वेळ तास

गुण 100

सूचना 1 कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा .

2 सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत .

1. 1957 च्या उठावास कारणीभूत असलेल्या विविध कारणांचे परीक्षण करा .

2. 19 व्या शतकातील भारतातल्या सामाजिक व धार्मिक सुधारणा चळवळीच्या प्रमुख प्रवाहांची चर्चा करा .

3. मवाळमतवादयांची 1905 धोरणे व कार्य स्पष्ट करा .

4. भारतीय राज्यघटनेच्या ठळक वैशिष्ट्यांचा आढावा घ्या .

5. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोवर भाष्य करा .

अ 1957 चा राणीचा जाहीरनामा

ब आर्थिक निस्सारण .

क भारतीय राष्ट्रीय चळवळीत लोकमान्य टिळकांची भूमिका

ड भारतीय संस्थानांचे विलीनीकरण

6. 1975 मध्ये इंदिरा गांधीनी जाहीर केलेल्या राष्ट्रीय आणिवानीस कारणीभूत ठरलेल्या परिस्थितीचा आढावा घ्या .

7. जनता सरकारच्या कार्याचे मूल्यमापन करा .

8. भारताच्या परराष्ट्रीय धोरणाची प्रमुख तत्वे कोणती भारत रशिया संबंध विशद करा .

9. इ सन 1987 ते 1988 मधील भारतातील फुटीरतावादी चळवळीचा उदय आणि विकास स्पष्ट करा .

10. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोवर टीपा लिहा .

अ भारतातील बँकांचे राष्ट्रीयकरण

ब द्विरित ती

क भारत अमेरिका संबंध इ सन 1987 ते 1988 पर्यंत

ड भारतीय स्त्रीचे सवलीकरण .

T.Y.B.A

HISTORY

Archaeology, Museology & Library Science.

(Paper- VI) (04/05/2017)

QP Code : 69910

(3 Hours)

[Total Marks :100

- N.B. :** (1) Attempt any **Four** questions of which at least **one** question should be from each **section**.
- (2) All questions carry **equal** marks
- (3) Answers to all questions should be written in the same **answer-book**

Section I

1. Discuss in detail Archaeology's connection with other sciences.
2. Trace the history of Brahmi and Kharoshthi scripts.
3. Write short notes on **any two** of the following:-
 - (1) Dating techniques
 - (2) Beginning of Epigraphical study in India
 - (3) Satavahan coinage
 - (4) Contribution of Numismatics to Indian History

Section II

4. Define Museology and trace the history of Museum Movement in India.
5. Explain the various sources and methods of collection of objects in a Museum.
6. Write short notes on **any two** of the following :-
 - (1) Classification of Museum
 - (2) Modern Museums
 - (3) Role of the curator
 - (4) Preservation Techniques

KQ-Con. 1345-17.

TURN OVER

QP Code : 69910

2

Section III

7. Describe the role of librarian in Modern library.
8. Discuss the factors which are responsible for the damage of reading Materials.
9. Write short notes on **any two** of the following :-
 - (1) Library movement in India
 - (2) Classification of books
 - (3) Basic library records
 - (4) Reference services

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकुण गुण : १००)

- सूचना : (१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा मात्र प्रत्येक विभागातून किमान एक प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(३) दोन्ही विभागाची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा

विभाग - १

१. पुरातत्वशास्त्राचे अन्य शास्त्राशी असलेल्या संबंधांची सविस्तर चर्चा करा.
२. ब्राम्ही व खरोव्ही लिपीच्या इतिहासाचा मागोवा घ्या.
३. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.
 - (१) कालमापन पद्धती
 - (२) भारतातील पुराभिलेख शास्त्राची सुरुवात
 - (३) सातवाहन नाणी
 - (४) भारतीय इतिहासातील नाणकशास्त्राचे योगदान

KQ-Con. 1345-17.

TURN OVER

QP Code : 69910

3

विभाग - २

४. वस्तुसंग्रहालयाची व्याख्या करा. वस्तुसंग्रहालयाच्या चळवळीच्या इतिहासाचा आढावा घ्या.
५. वस्तुसंग्रहालयातील वस्तु गोळा करण्याचे विविध मार्ग व पद्धती स्पष्ट करा.
६. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.
 - (१) वस्तुसंग्रहालयांचे वर्गिकरण
 - (२) आधुनिक वस्तुसंग्रहालय
 - (३) अभिरक्षकाची भूमिका
 - (४) वस्तु प्रदर्शनाची तत्वे

विभाग - ३

७. आधुनिक ग्रंथालयातील ग्रंथपालाच्या भूमिकेचे वर्णन करा.
८. वाचन साहित्याला इजा पोचवणाऱ्या घटकांची चर्चा करा.
९. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.
 - (१) भारतातील ग्रंथलय चळवळ
 - (२) पुस्तकांचे वर्गिकरण
 - (३) मुळभूत ग्रंथालयीन नोंदी
 - (४) संदर्भ सेवा

381C8C5EE3389FCC0E1CC138DC51AEF0

KQ-Con. 1345-17.

T.Y.B.A

HISTORY

Medieval India (1000 AD to 1707 AD)

(Paper- IV) (12/05/2017)

Q.P. Code :09623

[Time: - 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Attempt any five questions.
 2. All questions carry equal marks.

1. Examine the Political condition of India between 1000 AD to 1200 A.D.
2. Evaluate the role of Balban in the consolidation of the Soltanate rule.
3. Critically Examine the reign of Muhammad-Bin-Tughlaq.
4. Describe the achievement of Krishna Dev Raya.
5. Comment on:- Any two:-
 - 1) Illtumish
 - 2) Sayyid and Lodi
 - 3) First Battle of Panipat
 - 4) Sher Shah's Central Administration
6. Write in detailed on the religious Policy of Aurangzeb.
7. Give an account of administration of Chhatrapati Shivaji.
8. Assess the trade & comngree during Mughal rule.
9. Analyse the contribution of the Mughal rules in Art & Architecture.
10. Write short note on any two:-
 - 1) Nurjahan
 - 2) Revenue system of the Mughals
 - 3) Sambhaji
 - 4) Din-i-llahi

TURN OVER

(मराठी रुपांतर)

(वेळ - ३ तास)

गुण : १००

- सूचना: १. कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. इ.स. १००० ते १२०० मधील भारतातील राजकिय परिस्थितीचे परिक्षण करा.
२. सुलतानशाही बळकट करण्यात बल्बनच्या भुमिकेचे मुल्यमापन करा.
३. महंमद-बिन-तुघलकाच्या कार्यकिर्दिचे टिकात्मक परिक्षण करा.
४. कृष्णदेवरायाच्या यशाचे वर्णन करा.
५. कोणत्याही दोहोंवर भाष्य करा.
 - १) अल्लतमश
 - २) सय्यद व लोदी
 - ३) पानिपतची पहिली लढाई
 - ४) शेरशाहाचे केंद्रिय प्रशासन
६. औरंगजेबाच्या धार्मिक धोरणावर सविस्तर लिहा.
७. छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या प्रशासनाचा आढावा घ्या.
८. मुघलकाळातील व्यापार व दळणवळणाचे मुल्यांकन करा.
९. कला व स्थापत्यामध्ये मुघल राज्यकर्त्यांच्या योगदानाचे विश्लेषण करा.
१०. खालील दोनावर टिपा लिहा.
 - १) नुरजहाँ
 - २) मुघलकालीन महसूल पध्दती
 - ३) संभाजी
 - ४) दिन-इ-ईलाई

सूचना— १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न १ ला. १८५७ च्या उठावाच्या ठळक कारणांचा आढावा घ्या.

प्रश्न २ रा. सामाजिक व धार्मिक सुधारणा चळवळीत आर्य समाज व प्रार्थना समाज यांचे योगदानाची चर्चा करा.

प्रश्न ३ रा. राष्ट्रीय चळवळीत मवाळांची भूमिका व कार्यपध्दती स्पष्ट करा.

प्रश्न ४ था. भारतीय राज्यघटनेची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न ५ वा. टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)

अ) १८५७ च्या उठावाचे स्वरूप

ब) राष्ट्रीय सभेची स्थापना

क) महाराष्ट्रातील क्रांतिकारी चळवळ

ड) नेहरू युगातील आर्थिक सुधारणा

प्रश्न ६ वा. १९७५ च्या आणीबाणीच्या कारणांचे परीक्षण करा.

प्रश्न ७ वा. जनतासरकारचे यशापयश याविषयी सविस्तर चर्चा करा.

प्रश्न ८ वा. भारता चे शेजारील राष्ट्रांबरोबरील संबंधांचा आढावा घ्या.

प्रश्न ९ वा. भारतातील जमातवादाच्या विकासाचे मूल्यमापन करा.

प्रश्न १० वा. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

अ) बँकांचे राष्ट्रीयीकरण

ब) भारत—अमेरिका संबंध [१४७] [४]

क) महिला सक्षमीकरण

ड) विज्ञान व तंत्रज्ञानातील प्रगती

Time – 3 Hours

Total Marks – 100

Instruction – 1) Attempt any five questions.

2) All questions carry equal marks.

Qus.1 Review the eminent causes of the Revolt of 1857.

Qus. 2 Explain the contribution of Arya Samaj & Prarthana Samaj in the Movement of Social & Religious Reformation.

Qus. 3 Explain the role and working method of moderates in the National Movement.

Qus.4 Explain the salient features of Indian Constitution.

Qus. 5 Write short notes. [Any Two]

A] The Nature of 1857's Revolt

B] Formation of Indian National Congress

C] Revolutionary Movement of Maharashtra

D] Economic reforms in Nehru Era

Qus. 6 Review the causes of Emergency in 1975.

Qus.7 Discuss in details success and failures of Janata Government.

Qus. 8 Review the India's relations with its neighbouring countries.

Qus. 9 Evaluate the growth of Communalism in India.

Qus. 10 Write short notes [Any Two]

A] Nationalisation of Banks.

B] India – U.S.A. relations (1947-1984)

C] Women Empowerment

D] Development in Science and Technology

अ)मराठी रुपांतर

वेळ— ३ तास

एकूण गुण— १००

सूचना— १) कोणतेही पाच प्रश्नसोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न १ ला. १८५७ च्या उठावाचे स्वरूप आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

प्रश्न २ रा. सामाजिक व धार्मिक सुधारणा चळवळीत ब्राम्हो समाज व रामकृष्ण मिशन यांचे योगदान सांगा.

प्रश्न ३ रा. जहालवादाच्या उदयाची पार्श्वभूमी व लोकमान्य टिळकांचे राष्ट्रीय चळवळीतील योगदान याविषयी सविस्तर लिहा.

प्रश्न ४ था. संस्थानांच्या विलीनीकरण संदर्भात सरदार पटेलांचे योगदान सांगा.

प्रश्न ५ वा. टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)

अ) १८५७ च्या उठावाची राजकीय व धार्मिक कारणे

ब) आर्थिक निःस्सारणाचा सिध्दांत

क) क्रांतिकारी राष्ट्रवाद

ड) चलेजाव आंदोलन

प्रश्न ६ वा. आणीबाणी लागू करण्यास कारणीभूत घटकांचे विश्लेषण करा.

प्रश्न ७ वा. जनता सरकारच्या (१९७७—८०) कामगिरीचे मूल्यमापन करा.

प्रश्न ८ वा. भारताच्या रशिया बरोबरील संबंधांचा (१९४७—८४) आढावा घ्या.

प्रश्न ९ वा. भारतातील फूटीरतावादी चळवळीचे मूल्यमापन करा.

प्रश्न १० वा. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

अ) हरितक्रांती

ब) भारताच्या परराष्ट्र धोरणाची मूलतत्वे

क) महिला सबलीकरण

ड) विज्ञान व तंत्रज्ञानातील प्रगती

Time – 3 Hours

Total Marks – 100

Instruction – 1) Attempt any five questions.

2) All questions carry equal marks.

Qus. 1 Explain the nature and importance of 1857's Revolt.

Qus. 2 Explain the contribution of Bramho Samaj & Ramkrishna Mission in the Movement of Social & Religious Reformation.

Qus. 3 Give detail account of the background of the emergence of Extremism and also discuss the contribution of Lokmanya Tilak in the National Movement.

Qus. 4 Discuss the contribution of Sardar Patel in merger of Princely States.

Qus. 5 Write short notes. [Any Two]

A] Political and Religious factors of the Revolt of 1857

B] Drain Theory

C] Revolutionary Nationalism

D] Quite India Movement

Qus. 6 Analyse the factors that causes imposition of Emergency in 1975.

Qus.7 Evaluate the performance of Janata Government [1977-80]

Qus. 8 Review the relation of India-U.S.S.R. during the period of 1947 to 1984.

Qus. 9 Evaluate the Separatist Movement in India.

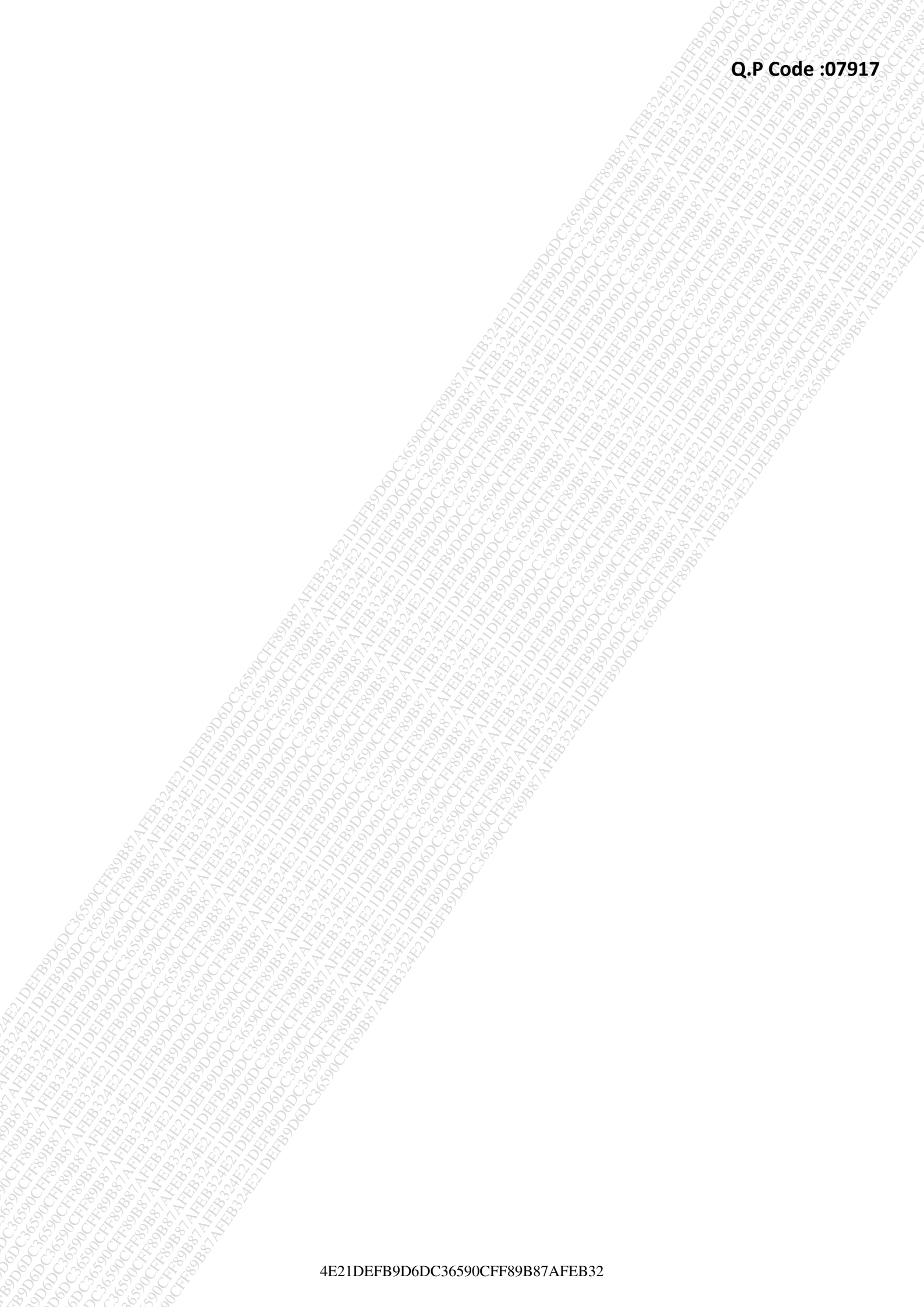
Qus. 10 Write short notes [Any Two]

A] Green Revolution

B] Fundamental Principles of foreign policy of India.

C] Women Empowerment

D] Development in Science and Technology

T.Y.B.A

HISTORY

Archaeology, Museology & Library Science.

(Paper- VI) (16/05/2017)

QP Code : 10056

(3 Hours)

[Total Marks :100

- N.B. :** (1) Attempt any **Four** questions of which at least **one** question should be from each **section**.
- (2) All questions carry **equal** marks
- (3) Answers to all questions should be written in the same **answer-book**

Section I

1. Give a detailed account of the formation of an Archaeological site. Also write note on Exploration.
2. Trace the history of sharada and Devnagari scripts.
3. Write short notes on **any two** of the following:-
 - (1) History of Indian Archaeology
 - (2) Archaeology and other sciences
 - (3) Beginning of Epigraphical study in India
 - (4) Punch-marked coins

Section II

4. What is Museology? Explain the responsibilities of a curator.
5. Evaluate the various methods of taking care of objects in a Museum.
6. Write short notes on **any two** of the following :-
 - (1) Types of Museum
 - (2) In-house activities of Museum
 - (3) Treatment of organic objects in a museum
 - (4) Legal measures taken for the presentation of objects

TURN OVER

Con. 1349-17.

Section III

7. Discuss the various schemes of library classification.
8. Describe in detail the various series offered by present-day libraries.
9. Write short notes on **any two** of the following :-
 - (1) Responsibilities of a librarian
 - (2) Care of books
 - (3) Inter-library loan a arrangement
 - (4) Use of internet in libraries

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकुण गुण : १००)

- सूचना : (१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा मात्र प्रत्येक विभागातून किमान एक प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(३) दोन्ही विभागाची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा

विभाग - १

१. पुरातत्वशास्त्रातील स्थळ निश्चीतीवर सविस्तर टिपण लिहा आणि समन्वेशणाची माहिती लिहा.
२. शारदा आणि देवनागरी लिपीच्या इतिहासाचा मागोवा द्या.
३. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.
 - (१) भारतीय पुरातत्व शास्त्राचा इतिहास
 - (२) पुरातत्वशास्त्र आणि इतर शास्त्रे
 - (३) भारतातील पुराभिलेखशास्त्राच्या अभ्यासाची सुरवात
 - (४) आहेत नाणी

TURN OVER

विभाग - २

४. वस्तुसंग्रहालयशास्त्र म्हणजे काय? अभिक्षमाच्या जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा.
५. वस्तुसंग्रहालयातील वस्तुची काळजी घेण्याच्या विविध पद्धतीचे मुल्यमापन करा.
६. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.
 - (१) वस्तुसंग्रहालयांचे प्रकार
 - (२) वस्तुसंग्रहालयातील अंतर्गत उपक्रम
 - (३) वस्तुसंग्रहालयातील सेंद्रिय वस्तुची नीगा
 - (४) वस्तुंच्या संवर्धनासाठी कायदेशीर उपाययोजना

विभाग - ३

७. ग्रंथालयीन वर्गीकरणाच्या विविध पद्धतींची चर्चा करा.
८. वर्तमान काळात ग्रंथालयातून मिळणाऱ्या विविध सेवांचे वर्णन करा.
९. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.
 - (१) ग्रंथपालाच्या जबाबदाऱ्या
 - (२) पुस्तकांची काळजी
 - (३) आंतर-ग्रंथालयीन कर्ज व्यवस्था
 - (४) ग्रंथालयातील इंटरनेटचा उपयोग

.....

T.Y.B.A

HISTORY

History of the Marathas (1600-1818)

(Paper- VII)

Q.P. Code :07593

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
- 1. All questions are compulsory.**
 - 2. All questions carry equal marks.**

- Q.1** Explain the term Bakhars; and their reliability as a source of the study of the history of the Marathas.
 - Q.2** Describe in detail the Geo-political, Socio, economical condition of Deccan in the early 17th century.
 - Q.3** Discuss the Shivaji's relations with European power.
 - Q.4** Write in detail about Shivaji's Coronation & its significance.
 - Q.5** Trace the Mughal-Maratha conflict between 1680 to 1707.
 - Q.6** Evaluate the course of events leading to the Third Battle of Panipat. (1761).
 - Q.7** Estimate the military & diplomatic achievements Maratha Power.
 - Q.8** Comment on the Civil & judicial Administration during the Peshawa.
 - Q.9** Bring out Economic developments under the Maratha rule.
 - Q.10** Write short notes on any 'two'
 - 1) Shivaji's struggle with Bijapur
 - 2) Maharashtra Darma
 - 3) Downfall of Maratha power
 - 4) Cultural Development of Marathas.
-

[वेळ : ३ तास]

[गुण : १००]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना : १) पाच प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ बखर म्हणजे काय? मराठ्यांच्या इतिहासाची साधने म्हणून ती कितपत विश्वसनीय आहेत ते स्पष्ट करा.
- प्र.२ सतराव्या शतकातील दख्खनमधील भौगोलिक , राजकीय सामाजिक व आर्थिक परिस्थितीचे वर्णन करा.
- प्र.३ शिवाजींचे युरोपियन सत्तांबरोबर असलेले संबंधाची चर्चा करा.
- प्र.४ शिवाजीच्या राज्यभिषेकाविषयी सविस्तर लिहा.
- प्र.५ सन १६८० ते १७०७ या काळातील मुघल -मराठा संघर्ष स्पष्ट करा.
- प्र.६ तिसऱ्या पानिपतच्या युद्धासाठी (१७६१) जबाबदार असलेल्या कारणांचा मागोवा घ्या.
- प्र.७ मराठा सत्तेच्या लष्करी व राजनैतिक कामगिरीचे मूल्यमापन करा.
- प्र.८ पेशवेकाळातील नागरी व न्यायिक प्रशासनावर भाष्य करा.
- प्र.९ मराठांचा आर्थिक विकास स्पष्ट करा.
- प्र.१० टिपा लिहा. (फक्त दोन)
- १) शिवाजी व विजापूर संघर्ष
 - २) महाराष्ट्र धर्म
 - ३) मराठा सत्येचा अस्त
 - ४) मराठ्यांचा सांस्कृतिक विकास.

T.Y.B.A

HISTORY

Contemporary World (1945-2000 A.D.)

(Paper- VIII)

Q.P. Code :08497

Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Attempt any five questions.
 2. All questions carry equal marks. (20 marks each)

1. Define the term 'Cold War' and examine its manifestation between 1945-62.
2. Explain the term "decolonisation". Discuss the process of decolonisation of the French Empire in Africa.
3. Review the main events of the Vietnam war. Highlight the role played by USA in it.
4. Discuss the causes and consequences of the Arab – Israel conflicts between 1948-73.
5. Trace the rise of USA as a unipolar power.
6. Write an essay on the "Economic Miracle" in Japan.
7. Comment on :-
 - a) Organisation of African Unity (OAU)
 - b) Organisation of American States (OAS)
8. Examine the various aspects of the Civil Rights Movement in USA.
9. Describe the consequences of globalisation.
10. Write short notes on **any two** of the following :-
 - a) Bandung Conference
 - b) Ayatollah Khomeini
 - c) ASEAN
 - d) Problem of poverty

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. (प्रत्येकी २० गुण)

१. शीतयुद्धाचा अर्थ सांगून १९४५-१९६२ या काळातील त्याच्या प्रकटीकरणाचे परीक्षण करा.
२. 'निर्वसाहतवाद' हि संज्ञा स्पष्ट करा. आफ्रिकेतील फ्रेंच निर्वसाहती करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
३. व्हिएतनाम युद्धातील प्रमुख घटनांचा आढावा घ्या त्यातील अमेरिकेच्या भूमिकेवर प्रकाश टाका.
४. इ. १९४८-१९७३ या काळातील अरब - इस्त्रायल संघर्षाच्या कारणे व परिणामांची चर्चा करा.
५. अमेरिकेचा एक ध्रुविय सत्ता म्हणून उदयाचा मागोवा घ्या.
६. जपानमधील 'आर्थिक चमत्कार' यावर निबंध लिहा.
७. भाष्य करा :-
 - १) अफ्रिकन एकता संघ (OAU)
 - २) अमेरिकन राज्य संघटना (OAS)
८. अमेरिकेतील नागरी हक्क चळवळीच्या विविध अंगांचे परीक्षण करा.
९. जागतिकीकरणाच्या परिणामांचे वर्णन करा.
१०. खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा.
 - अ) बांडूंग परिषद
 - ब) आयतुल्ला खोमेनी
 - क) आसियान (ASEAN)
 - ड) गरीबीची समस्या

T.Y.B.A

HISTORY

Elements of Research Methodology.

(Paper- IX)

Q.P. Code :08464

[Time: 3 Hours]

[Marks:80/100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Attempt any four/five questions
 2. All questions carry equal marks

1. Examine the objectives, scope and limitations of research in social sciences.
2. Discuss the sources of hypothesis with relevant examples.
3. What do you understand by the term Research Design? Study various types of Research Designs.
4. Write explanatory notes on:
 - a. Questionnaire
 - b. Interview Guide
5. How will a student of Medieval Indian history collect and classify sources?
6. Assess the importance of Data Analysis in social science research.
7. Write a detailed note on the components of a good Research Report.
8. Write short notes: **any two**
 - a. Types of Social Science research.
 - b. Case Study.
 - c. Objectives of Report Writing.
 - d. Book Review.

[वेळ: 3 तास]

[गुण:८०/१००]

- सुचना: 1. कोणतेही चार/पाच प्रश्न सोडवा.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. सामाजिक संशोधनाची उद्दिष्टे, व्याप्ती व मर्यादा यांचे परिक्षण करा.
२. गृहीत कृत्याच्या स्रोतांची उचीत उदाहरणांच्या सहाय्याने चर्चा करा.
३. संशोधन आराखडा ही संकल्पना स्पष्ट करा.संशोधन आराखडयाच्या विविध प्रकारांविषयी अभ्यासपूर्ण माहिती लिहा.
४. सविस्तर टिपा द्या-
अ] प्रश्नावली
ब] मुलाखत मार्गदर्शिका
५. मध्ययुगीन भारताचे अभ्यासक म्हणून संदर्भ साधनांचे संकलन व वर्गीकरण कसे कराल-स्पष्ट करा.
६. सामाजिक संशोधन पद्धतीतील तथ्य विश्लेषणाच्या महत्वाचे परिक्षण करा.
७. आदर्श संशोधन अहवालाच्या घटकांवर सविस्तर टिप लिहा.
८. कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा:-
अ सामाजिक संशोधनाचे प्रकार.
ब घटकाभ्यास पद्धती.
क संशोधन अहवालाची उद्दिष्ट्ये.
ड पुस्तक परिक्षण.